

Beredskapsanalyse

Atomberedskap

Kathrine Sæverud Hauge
Beredskapsetaten

Risiko- og sårbarhetsanalyse

Hva kan skje?
Hva er konsekvensene av det?
Hvordan kan vi hindre at det skjer?
Hva må forberede oss på å håndtere?

Beredskapsanalyse

Hvordan vil vi håndtere disse hendelsenene?
Hva skal vi prioritere?
Hva trenger vi av ressurser?
Hva har vi?
Hva kan vi få hjelp til?

Beredskapsplan

Oppskriften på hvordan vi skal håndtere hendelsen.

Krav til kommunens beredskap

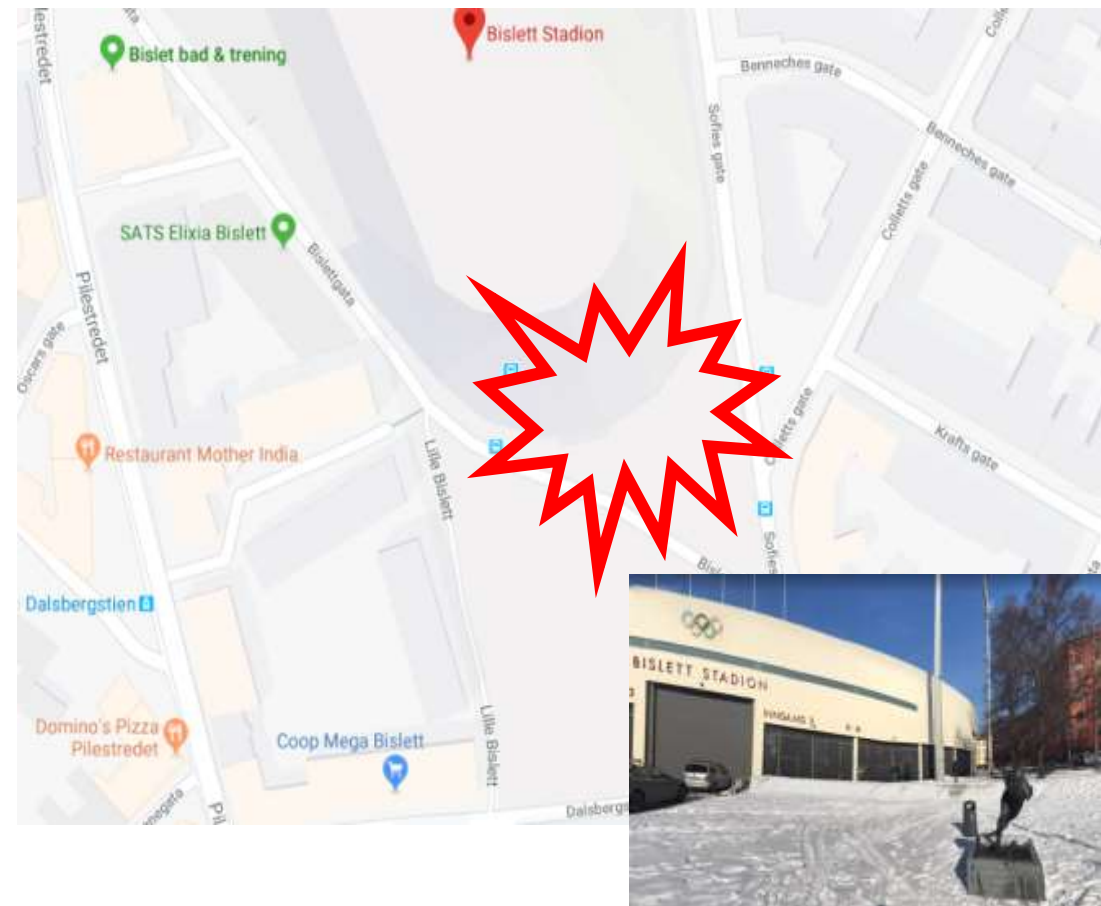
- ▶ Kommunens krisehåndtering skal verne om verdiene liv og helse, miljø og materielle og ikke materielle verdier.
- ▶ Kommunen må på en planlagt måte opprettholde, utvide, legge om eller legge ned sine tjenester.
- ▶ Ved en atomhendelse skal viktige samfunnsfunksjoner knyttet til liv og helse og kritisk infrastruktur opprettholdes.

Fire aktuelle scenario

- ▶ Scenario 1:
Stort luftbåret utslipp fra anlegg i utlandet som kan komme inn over Norge og berøre store eller mindre deler av landet
- ▶ Scenario 3:
Lokal hendelse i Norge eller norske nærområder uten stedlig tilknytning
- ▶ Scenario 4:
Lokal hendelse som utvikler seg over tid
- ▶ Scenario 6:
Alvorlige hendelser i utlandet uten direkte konsekvenser for norsk territorium

Scenario 3: Tilsiktet hendelse med radioaktiv eksplosjon ved Bislett stadion

- ▶ 110 sentralen får melding om at en bombe har eksplodert ved Bislett stadion.
- ▶ Eksplosjonen oppstod i en søppelkasse utenfor inngangen til stadion. Det er ingen arrangement på stadion denne dagen.
- ▶ 5 personer er skadet og flere har vært i nærheten av eksplosjonen.

Ytelseskrav for kommunens beredskap

- ▶ Slukke brann
- ▶ Sikre områder som er eller kan bli sterkt forurenset, for eksempel i form av begrensning av tilgang og trafikk eller sikring av området
- ▶ Rense forurensede personer
- ▶ Yte medisinsk hjelp på legevakten
- ▶ Innmelding for området i nærheten av skadestedet
- ▶ Evakuere lokalsamfunn/enkeltpersoner i tilfeller hvor utslippskilden utgjør en direkte trussel mot liv og helse lokalt
- ▶ Krisekommunikasjon til befolkningen, ansatte, tjenestemottakere og media
- ▶ Opprettholde, legge om, utvide eller legge ned kommunale tjenester på en planlagt måte

Scenario 4: Radioaktivt materiale på gjenvinningsstasjon

- ▶ Tre ansatte som arbeider på en kommunal gjenbruksstasjon begynner å klage på hodeverk, kvalme og oppkast.
- ▶ Alle tre oppsøker fastlegen og blir sykemeldt noen dager.
- ▶ Etter en uke begynner en av stedfortrederne å klage på kvalme.
- ▶ Det settes inn HMS tiltak og det oppdages en radioaktiv kilde blant metallet som er levert til gjenvinning.

Ytelseskrav for kommunens beredskap

- ▶ Sikre områder som er eller kan bli sterkt forurenset, for eksempel i form av begrensning av tilgang og trafikk eller sikring av området
- ▶ Rense forurensete personer
- ▶ Krisekommunikasjon til befolkningen, ansatte, tjenestemottakere og media
- ▶ Opprettholde, legge om, utvide eller legge ned kommunale tjenester på en planlagt måte

Scenario 6: Stor ulykke ved kjernekraftverk i Frankrike – Norske borgere på ferie i området

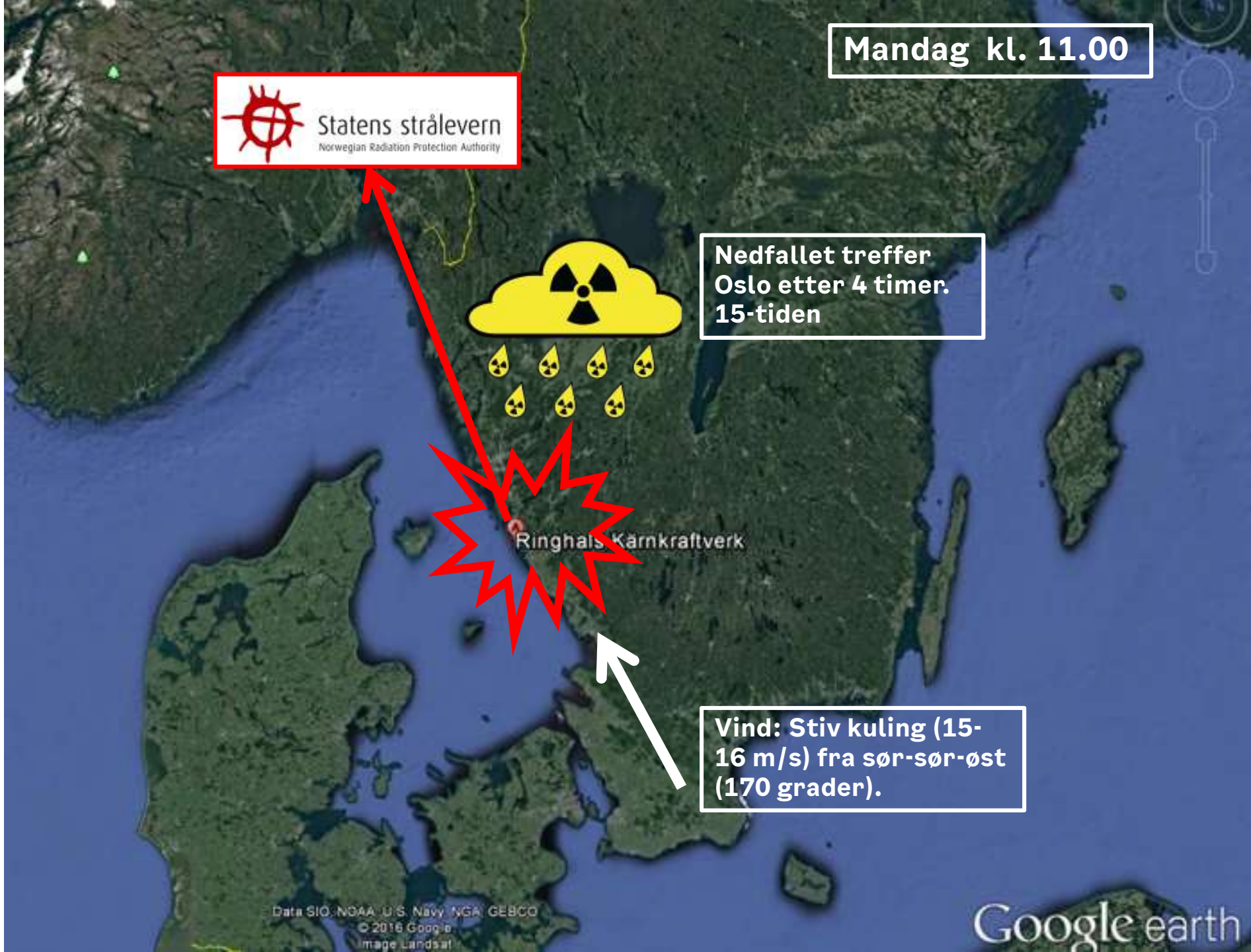
- ▶ Den 23.11 var det en stor ulykke ved et kjernekraftverk i Frankrike med utslipp til lokalmiljøet.
- ▶ Kraftverket ligger i nærheten av en populær ferielandsby for nordmenn.
- ▶ Beboere i umiddelbar nærhet til kraftverket er evakuert. I tillegg ble folk som bodde i en radius på 10 km fra anlegget oppfordret til å holde seg innendørs.
- ▶ Senere samme dag ble evakueringen utvidet til å omfatte beboere også i en 10 km radius, og deretter i en 20 km radius.
- ▶ Evakuerte blir rensset (dekontaminert) og får medisinsk behandling i Frankrike. Den norske ambassaden etablerer evakuering av norske borgere som er berørt av hendelsen.
- ▶ UD melder om at flyet er ventet å lande på Gardermoen kl. 16.00. Det er 20 personer om bord med bostedsadresse i Oslo.

Ytelseskrav for kommunens beredskap

- ▶ Informasjon og psykososial omsorg til pårørende
- ▶ Mottak og oppfølging av hjemvendte innbyggere. Helsetjenester og psykososial omsorg
- ▶ Krisekommunikasjon til befolkningen, ansatte, tjenestemottakere og media

Scenario 1: Ulykke på kjernekraftverk i Ringhals, Sverige

Ytelseskrav for kommunens beredskap

- ▶ Utdeling av jod. Kommunen har ansvar for forhåndslagring av jodtabletter i skoler og barnehager. Den øvrige delen av befolkningen kan skaffe jodtablettene reseptfritt på apotek.
- ▶ Formidle råd om innemelding i 48 timer for befolkningen og husdyr, og en gradvis reduksjon i denne.
- ▶ Krisekommunikasjon til befolkningen, ansatte, tjenestemottakere og media.
- ▶ Opprettholde, legge om, utvide eller legge ned kommunale tjenester på en planlagt måte.
- ▶ Kommunene er ikke pålagt å planlegge for utdeling av vann og mat til befolkningen. Kommunen må ha oversikt over eksisterende drikkevannskilder. I områder som er tilknyttet grunne drikkevannskilder må anbefalingen om å lagre vann hjemme være sterkere.

Kommunens eksisterende beredskap dekker behovene for håndtering av scenario 3,4 og 6

- ▶ Kommunen har en eksisterende grunnberedskap med rutiner for varsling, etablering av kriseledelse, krisekommunikasjon, evakuering, evakuert- og pårørendesenter, psykososial førstehjelp og befolkningsvarsling.
- ▶ Atomberedskapsplanen må vise til eksisterende beredskapsplaner og supplere med tiltak som er spesifikke for atomhendelser.

Vi skal planlegge for

- ▶ Den kommunale atomberedskapsplanen bør omhandle akuttfasen på 3 døgn.
- ▶ Det må planlegges for:
 - utdeling av jod
 - å opprettholde tjenester knyttet til liv og helse, kritisk infrastruktur, evne til kriseledelse og befolkningens sikkerhet ved innmelding i 48 timer, og en gradvis reduksjon i denne
 - krisekommunikasjon til ansatte, tjenestemottakere og befolkningen
- ▶ Behov for ytterligere tiltak må vurderes etter akuttfasen, etter rådgivning fra Kriseutvalget for atomberedskap (KU) / Strålevernet. Kommunen må være forberedt på å bidra til utførelsen av tiltakene som Kriseutvalget beslutter.

Informasjon til ansatte

- ▶ Kommunens første budskap til de ansatte om hendelsen, risiko, behovet for å opprettholde tjenester og hvem skal arbeide er avgjørende
- ▶ Alle ansatte som er gravid, ammende eller under 18 år fritas
- ▶ Jod er en del av egenberedskapen
- ▶ Virksomhetene må legge til rette for at flest mulig av de ansatte kan oppholde seg inne
 - Det ikke er behov for å spyle ansatte før de går inn i bygninger eller på kontoret. Det er tilstrekkelig å ta av seg yttertøy og lagre dette i inngangspartiet eller garderobe mens en er på jobb og benytte samme yttertøy hjem.

Mer kunnskap – økt trygghet

- ▶ Planprosessen i virksomhetene vil bidra til å heve kunnskapen om atomhendelser i kommunen.
- ▶ Atomhendelser bør øves i virksomhetene.